

Příloha k protokolu o SZZ č.....
Vysoká škola: PF JU Čes.Budějovice
Katedra:germanistiky
Datum odevzdání posudku diplomové práce:
22.5.2006

Diplomant: Michaela Steiger

Aprobace: Nš-NJ

Recenzent*)
~~Vedoucí*)~~ diplomové práce
Mgr.Alena Podepřelová

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Integration der Phonetik in den frühen Deutschunterricht

(téma)

Tématem diplomové práce je problematika výslovnosti v počátečním období výuky německého jazyka na českých školách.

Práce je rozdělena do tří kapitol, přičemž první kapitola se zabývá typickými výslovnostními problémy českých žáků. Vychází ze skutečnosti, že žáci i v rané fázi výuky cizího jazyka mají problémy při jeho osvojování a imitování jeho zvláštností. Působí zde interference mateřského jazyka, a to jak v oblasti segmentálních, tak i suprasegmentálních jevů, ale i celá řada dalších faktorů, jako je například nedostatečné vzdělání učitele či nevhodné materiály.

Za velmi přínosnou lze považovat část práce zabývající se chybami v oblasti suprasegmentálních jevů. Diplomantka správně poukazuje na to, že např. intonaci a rytmus vnímá malé dítě ve velmi raném období, melodii vět imituje, i když nejdříve jejich obsahu nerozumí. Proto jsou tyto jevy v době počátku výuky cizího jazyka u žáků již pevně zakotveny a velmi často výrazně ovlivňují nácvik výslovnosti nového jazyka.

V další části práce diplomantka velmi podrobně rozebírá poměrně obsáhlou oblast chyb ve výslovnosti německých samohlásek, souhlásek a jejich znělosti a dvojhlásek.

Druhá kapitola práce je věnována analýze učebnicového souboru Heute haben wir Deutsch 1 a 2 z hlediska zastoupení fonetických cvičení. V jejím úvodu je stanoveno 10 kritérií, podle nichž je analýza prováděna, a charakteristika jednotlivých typů fonetických cvičení. Při analýze bylo zjištěno, že učebnice obsahuje audioorální kurz zařazený do prvních 3 lekcí a následně výslovnostní cvičení v podobě fonetických řad, básniček, říkanek a písniček, které se ale zaměřují většinou pouze na nácvik artikulace, zatímco intonace či slovní přízvuk je opomíjen. Rovněž v metodických příručkách k uvedeným učebnicím diplomantka postrádá podněty a pokyny pomáhající učitelům při nácviku výslovnostních jevů.

K velmi zajímavému a podle autorky práce překvapujícímu závěru dospělo hledání odpovědi na to, jak je v učebnici procvičován fonemický poslech a mluvení. Zjistila, že mluvní cvičení se realizují většinou prostřednictvím opakování jednoduchých textů či říkanek a poslechová cvičení se orientují zejména na obsah slyšeného textu, a to prostřednictvím textů k doplnění (Lückentext). Analýza učebnic je doplněna o tabulky obsahující přehled fonetických cvičení.

Na závěry vyplývající z analýzy navazuje 3. kapitola, v níž se diplomantka zabývá možnostmi integrace fonetiky do počáteční fáze výuky německého jazyka. Vychází zde z toho, že mnozí učitelé přistupují k výcviku správné výslovnosti s malou invencí a že dosud neodhalili to, že výslovnost nelze omezit na audioorální kurz a sporadická fonetická cvičení, nýbrž že fonetika je stálou a neodmyslitelnou součástí výuky německého jazyka. Diplomantka zde nabízí neobyčejně bohatou škálu cvičení s nesmírně fundovaným metodickým rozpracováním, které může být velmi užitečným a konkrétním návodem k použití ve výuce. Za mimořádně přínosnou

lze považovat i část 3.2.2. Lautgebärden, kde předkládá možnosti využití mimiky, posunků a obecně prvků znakové řeči pro neslyšící k ulehčení techniky tvoření nových německých hlásek.

Celou diplomovou práci lze považovat po stránce obsahové i formální za velmi seriózní a přínosný příspěvek ukazující velmi přehledně a systematicky cestu ke zkvalitnění nácviku výslovnosti v počáteční fázi výuky němčiny a s ním souvisejícím rozvojem poslechu a mluvení. Společně s nahrávkou textů k nácviku výslovnosti je tato diplomová práce materiálem využitelným pro současnou pedagogickou praxi, doporučovala bych její část ke zveřejnění.

-výborně-

Návrh na klasifikaci diplomové práce:

A. Podpěšková
podpis oponentky diplomové práce

22.5.

V Českých Budějovicích dne 2006.....

Stupeň kvalifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
--------------------	---------	-------------	-------	-----------